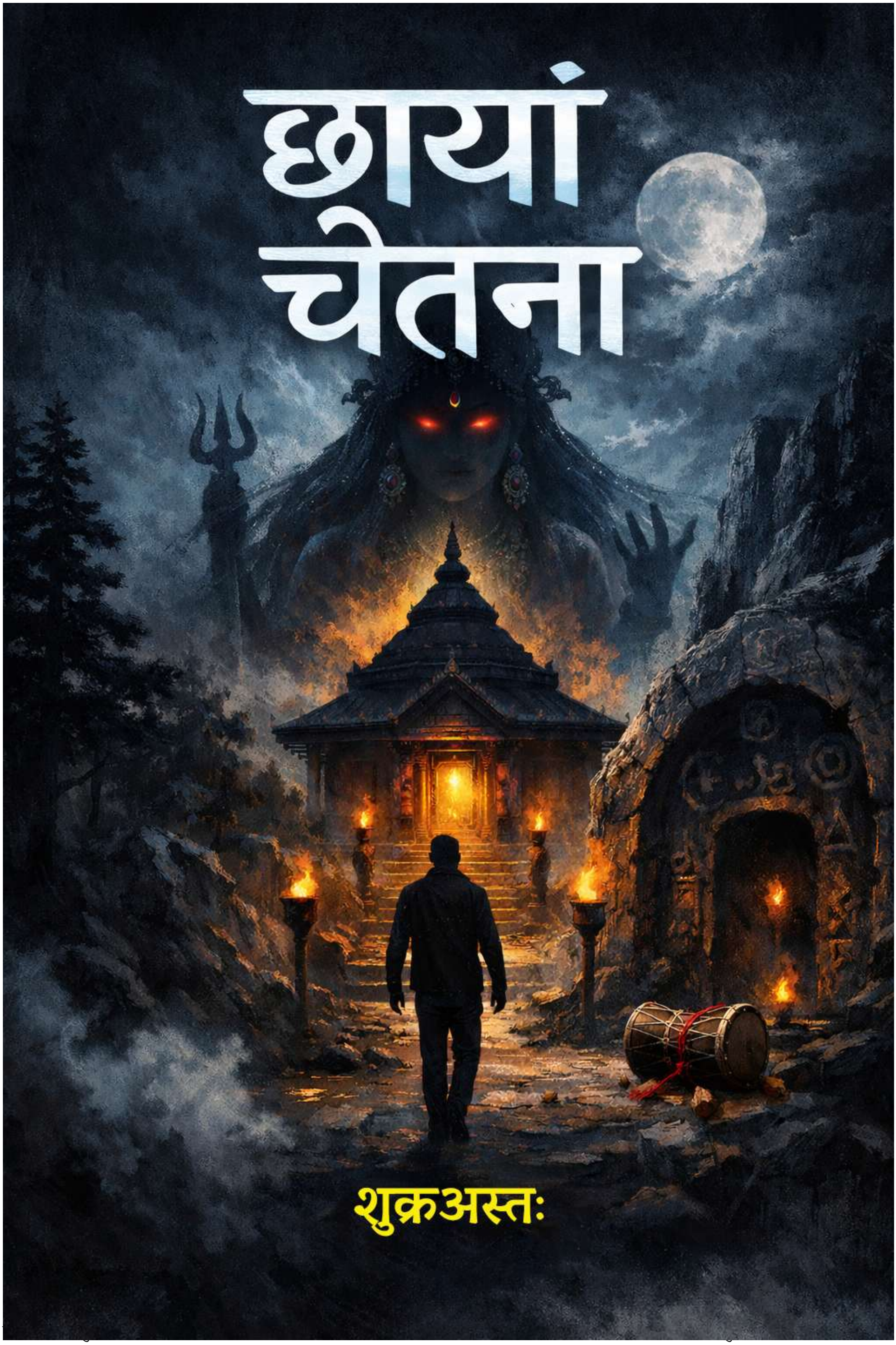
छायां
चेतना
शुक्रअस्तः

छायाँ चेतना

लघू उपन्यास

लेखकः शुक्रअस्तः

डिजिटल प्रकाशनः २०८२ (नेपाल)

© सर्वाधिकारः लेखकमा सुरक्षित

✦ प्राक्कथन

शुक्रअस्तः (२०८२, नेपाल)

यो कृति कुनै कल्पनाको विलास होइन।
यो मेरा अनुभूतिहरूको छायाँ हो—
ती छायाँ जसलाई मैले कहिल्यै बोल्न दिइन,
तर जसले मलाई सधैँ पछ्याइरहे।

तन्त्र, मन्त्र र यन्त्र—
यी शब्दहरू धेरैका लागि डरका प्रतीक हुन्।
तर मेरो यात्रामा
यी डर होइनन्,
दर्पण बने।

मैले तन्त्रलाई
शक्ति आर्जनको उपाय होइन,
आफ्नै चेतनासँग साक्षात्कार गर्ने कठोर साधना पाएँ।
मन्त्रलाई
देवतालाई बोलाउने आवाज होइन,
आफ्नै मनको कम्पन सुन्ने तरिका ठानेँ।
र यन्त्र—
त्यो कुनै रहस्यमय रेखा मात्र होइन,
मानव चेतनालाई सीमाबाट बाहिर धकेल्ने
एक मौन ज्यामिति रहेछ।

यी अनुभवहरू
कुनै ग्रन्थबाट सिधै उतारिएका होइनन्।
यी त
एकान्त, डर, मौन र प्रश्नले भरिएका
रातहरूबाट जन्मिएका हुन्।

मैले देखेको छु—
धेरैजसो पूजा डरबाट गरिन्छ।
धेरैजसो श्रद्धा प्रश्नविहीन हुन्छ।
र धेरैजसो हिंसा
धर्मको आवरणमा लुकाइन्छ।

"छायाँ चेतना"
त्यही आवरण च्यात्ने प्रयास हो।

यस उपन्यासमा आउने देवी
मूर्ति होइनन्—
उनी चेतनाको परीक्षा हुन्।
यहाँको अन्धकार
बाहिरको होइन—
हाम्रो भित्रको हो।
र यहाँ हराएकी केटी
कुनै पात्र मात्र होइन—
त्यो हाम्रो हराउँदै गएको विवेक हो।

यो कृति लेख्दा
मैले कुनै पक्ष लिन खोजिनँ।
मैले केवल
देखेको, भोगेको
र सहन नसकेको कुरा
कागजमा राखेँ।

यदि यो उपन्यास पढ्दा
तपाईंलाई असहज लाग्छ भने—
त्यो यसको सफलता हो।
किनकि सत्य
सधैँ सहज हुँदैन।

यो पुस्तक
विश्वास सिकाउन होइन,
प्रश्न सिकाउन लेखिएको हो।

अध्याय १ :

छायाँको आह्वान

शहरको कोलाहलबाट छुट्टिएको आर्यन
जसरी मौनताभित्र प्रवेश गर्दै थियो—
त्यसरी नै उसले आफूभित्रको कोलाहल पनि बोकेर आएको थियो।

गाउँ उस्तै देखिन्थ्यो,
तर उस्तै थिएन।
यहाँ हावा पनि मन्त्र जपिरहेजस्तो लाग्थ्यो,
र मौनतामा कुनै अज्ञात चेतनाको कम्पन थियो।

कालिका मन्दिर—
ढुंगाको संरचना मात्र होइन,
यो त समयले छोडेको एउटा गहिरो चिन्ह थियो।
घण्टी बज्यो—
न पूजा समय, न उत्सव।
घण्टी स्वयं बज्यो कि कसैले बजायो—
त्यो भेद छुट्याउन सकिने अवस्था थिएन।

आर्यनको बुद्धिले प्रश्न गर्‍यो,
तर आत्मा मौन रह्यो।

मानिसहरू आँखा जुधाउन पनि डराइरहेका थिए।
जस्तो कि
आँखा भनेको सत्यको द्वार हो,
र सत्य हेर्ने साहस यहाँ कसैसँग थिएन।

हरि आयो—
हिँडाइ भारी,
स्वर काँपेको।

"तिमी फर्किनु हुँदैनथ्यो, आर्यन,"
उसले भनेन—फुसफुसायो मात्र।

"डर?"
आर्यनको ओठमा तर्कको मुस्कान थियो।

हरिको आँखामा डर थिएन,
त्यहाँ **समर्पण** थियो—
जुन डरभन्दा गहिरो हुन्छ।

"यहाँ अब मन्त्र र मनोविज्ञान
एकअर्कामा मिसिएका छन्,"
हरिले भन्यो,
"र जहाँ चेतना भ्रमित हुन्छ,
त्यहाँ तर्क अन्धो हुन्छ।"

त्यस रात,
जङ्गलबाट डमरुको आवाज आयो—
न संगीत, न लय।
त्यो त चेतनाको नाडी थिच्ने स्पन्दन थियो।

आर्यन निदाउन सकेन।
आँखा बन्द गर्दा
कालो छायाँ देखिन्थ्यो—
छायाँभित्र कुनै **शक्ति** होइन,
कुनै **आह्वान** थियो।

उसले पहिलो पटक स्वीकार गऱ्यो—
सत्य सधैँ प्रकाश हुँदैन,
कहिलेकाहीँ
सत्य **अन्धकार हुँदै** प्रकट हुन्छ।

त्यही क्षण

छायाँले आर्यनलाई हेरेजस्तो लाग्यो।

अध्याय २:

डमरुको अर्थ

रात केवल समय थिएन—
रात यहाँ एक अवस्था थियो।
जसरी ध्यानमा समय विलय हुन्छ,
त्यसरी नै गाउँमा घडीहरू निष्क्रिय थिए।

डमरुको आवाज फेरि आयो।
यो आवाज कानले सुन्ने होइन,
चेतनाले अनुभूति गर्ने थियो।

डम्… डम्…
दुई धड्कन—
सृष्टि र प्रलयको बीचको स्पन्दन।

आर्यन उठ्यो।
मन प्रश्नले भरिएको थियो,
तर शरीर आज्ञाकारी—
जस्तो कि कुनै अदृश्य गुरुले संकेत दिएको होस्।

जङ्गलको बाटो
कालो थिएन—
अपरिचित थियो।
अपरिचित हुनु नै अन्धकारको गहिरो रूप हो।

पाइलाहरू राख्दै जाँदा
उसलाई महसुस भयो—
यो यात्रा बाहिरको होइन,
भित्रको हो।

डमरुको प्रत्येक स्पन्दन
उसको श्वाससँग ताल मिलाइरहेको थियो।
श्वास—प्राण—चेतना।
त्रिवेणी जस्तै संगम।

अचानक आवाज रोकियो।

मौन आयो—
तर यो मौन खाली थिएन।
यो मौनमा मन्त्रहरू निदाइरहेका थिए।

त्यस मौनभित्र
एक स्वर उठ्यो—
बोलिएको होइन,
अनुभूत गरिएको।

"तिमी सुन्न आयौ कि बुझ्न?"

आर्यन स्तब्ध भयो।
आवाज कुनै दिशाबाट आएको थिएन।
यो त
उसको भित्रै जन्मिएको प्रश्न जस्तै थियो।

"म सत्य खोज्दै छु,"
उसले भित्रै उत्तर दियो।

हासो सुनियो—
तर त्यो हासो होइन,
अहंकार पग्लिने ध्वनि थियो।

"सत्य खोजिँदैन,"
स्वर आयो,
"सत्य त

खोज्ने विन्दु समाप्त हुँदा
प्रकट हुन्छ।"

जङ्गलको गहिराइमा
एउटा छायाँ हल्लियो।
रूप थियो—
तर स्पष्ट थिएन।
स्त्री, साधिका, शक्ति—
सबै सम्भावना एकैसाथ।

आर्यनले पहिलो पटक
डरलाई छोड्यो।
र जब डर छोडियो,
चेतना खुल्न थाल्यो।

डमरुको अन्तिम स्पन्दन गुञ्जियो—
डम्।

त्यो ध्वनि
उसको हृदयभित्र विलीन भयो।

र आर्यनले बुझ्न थाल्यो—
डमरु कुनै बाजा होइन,
यो त
आह्वानको संकेत थियो।

अब फर्किने बाटो
उस्तै थिएन।
किनकि
डमरुको अर्थ
उसको भित्र लेखिइसकेको थियो।

अध्याय ३:

मौनताको सभा

३.१ गाउँको डर

बिहानी आयो—
तर प्रकाश आएन।
सूर्य उदायो,
तर गाउँको चेतना अझै अन्धकारमै अड्किएको थियो।

मानिसहरू बाँचिरहेका थिए,
तर जीवन जपिरहेका थिए।
प्रत्येक घरको ढोकामा
नदेखिने रेखा कोरिएको थियो—
डरको लक्ष्मणरेखा।

गफ थिएन,
प्रश्न थिएन।
केवल हल्ला थियो—
अस्पष्ट, अपूर्ण,
तर घातक।

“गत वर्ष पनि यही भयो…”
“नाम लिनु हुँदैन…”
“माताले हेर्छिन्…”

शब्दहरू फुसफुसाहटमा
मात्र सिमीत थिए।
यहाँ आवाज उठाउनु
पापजस्तै मानिन्थ्यो।

आर्यनले बुझ्यो—
यो डर
तन्त्रबाट होइन,
समूह–चेतनाको रोग थियो।

डर सिकाइएको थियो,
पुस्तौँ पुस्ता हस्तान्तरण गरिएको।

त्यसै दिन
मौन सभा बस्यो।

सभा—
जहाँ बोल्नु हुँदैन,
सुनिनु मात्र पर्छ।

गाउँका मानिसहरू
घेरामा बसे—
तर त्यो घेरा
एकताको होइन,
समर्पणको थियो।

कोही रोएन,
कोही हाँसेन।
सबै अनुहार
माटोका मूर्तिजस्तै।

एक वृद्ध उठ्यो—
उसको स्वर काँपेन,
तर आत्मा थरथरायो।

“माताको इच्छा आयो,”
उसले भन्यो,

“यो वर्ष पनि
कसैले केही सोध्नु हुँदैन।”

आर्यनको भित्र
कुनै कुरा टुट्यो।

सत्यको नाममा
मौन स्वीकृति—
यो नै
सबैभन्दा ठूलो बलि थियो।

३.२ कालिका माताको पहिलो साक्षात्कार

त्यस रात,
मन्दिरको घण्टी फेरि बज्यो—
अब यो संयोग थिएन।

आर्यन गयो।
यस पटक
शरीर होइन,
चेतना अघि बढिरहेको थियो।

मन्दिरको गर्भगृह
अन्धकारले भरिएको थियो—
तर त्यो अन्धकार
भयङ्कर थिएन,
गहिरो थियो।

त्यहीँ
उनी थिइन्।

कालो वस्त्र,
खुला कपाल,
आँखा—
जसमा न करुणा थियो,
न क्रूरता।

केवल
कौतुहल दृष्टि।

"तिमी डराउन आएको होइनौ,"
उनको स्वर आयो—
न मुखबाट,
न कानसम्म।

"तिमी प्रश्न बोकेर आएका छौ।"

आर्यन नतमस्तक भयो—
डरले होइन,
अनुभूतिको भारले।

"म तन्त्र मान्दिन,"
उसले भन्यो।

माताले मुस्कान दिइनन्।
मुस्कान यहाँ अर्थहीन थियो।

"तन्त्र मान्नु वा नमन्नु
तिम्रो अहंकारको खेल हो,"
उनी बोलिन्,
"तन्त्र त
चेतनाको भाषा हो।"

आर्यन चुप रह्यो।

“तर याद राख,”
मा‍ताको स्वर गहिरियो,
“जहाँ तन्त्र
डर बेच्न प्रयोग हुन्छ,
त्यहाँ म हुँदैन।”

त्यो वाक्य
डमरुजस्तै
उसको हृदयमा बज्यो।

आर्यनले आँखा उठायो—
तर माताको रूप
पहिलेझैँ थिएन।

त्यहाँ
देवी थिइनन्,
ढोंगी थिइनन्।

त्यहाँ
एउटी स्त्री थिइन्—
जसले सत्यको भार बोकेकी थिइन्।

र आर्यनले बुझ्यो—
अब लडाइँ
बाहिरको होइन,
चेतनाको थियो।

अध्याय ४:

चेतनाको चिरा

४.१ लिलाको प्रवेश – करुणा र तर्क

लिला अचानक आएकी थिइनन्—
उनी सधैं यहीँ थिइन्।
तर डरले ढाकिएको चेतनाले
उनीजस्ता मानिसलाई देख्दैन।

उनको उपस्थिति
मन्त्रजस्तो थिएन,
तर स्पष्टीकरणजस्तै थियो।

"तिमी फेरि जङ्गल गयौ?"
लिलाले सोधिन्।
स्वरमा चिन्ता थियो,
आदेश थिएन।

आर्यन मुस्कुरायो।
यो मुस्कान तर्कको होइन,
थकानको थियो।

"म बाहिर होइन,"
उसले भन्यो,
"आफूभित्र गएको थिएँ।"

लिला चुप भइन्।
उनी जान्थिन्—
सबै कुरा तर्कले मात्र समेटिँदैन।

"गाउँ डराएको छ,"
उनले भनिन्,
"तर डरको कारण
देवी होइनन्—
मानिसको मौनता हो।"

उनको आँखामा
करुणा थियो,
तर त्यो करुणा
कमजोरी थिएन।

"जहाँ प्रश्न मर्छ,"
लिलाले भनिन्,
"त्यहाँ हिंसा जन्मिन्छ—
चाहे त्यो हिंसा
देवताको नाममा होस् कि बेतालको।"

आर्यनले महसुस गर्‍यो—
लिला कुनै पात्र होइनन्,
उनी त
विवेकको आवाज थिइन्।

उनीहरू दुवै चुप लागे।
त्यो मौनता
डरको थिएन—
सम्भावनाको थियो शायद।

४.२ पहिलो बलि भन्ने हल्ला

साँझ पर्न नपाउँदै
हल्ला फैलियो—
हल्ला कहिल्यै हिंड्दैन,
उड्छ।

"एउटा केटो हरायो रे…"
"माताको संकेत आयो रे…"
"यसपालि बलि चाहियो रे…"

शब्दहरू
आगो बने।
आगोले प्रमाण खोज्दैन।

गाउँ फेरि भेला भयो—
यस पटक
मौन सभा होइन,
डरको उत्सव।

कसैले सोधेन—
केटो को हो?
किन हरायो?

प्रश्न गर्नु
देवीलाई चुनौती दिनुजस्तै मानिन्थ्यो।

आर्यन अघि बढ्यो।
"यो हल्ला हो,"
उसले भन्यो,
"सत्य होइन।"

क्षणभर
सबै आँखा उसतिर फर्किए—
त्यो दृष्टि
मानवको थिएन,
समूह–उन्मादको थियो।

“सत्य त माताले देख्नुहुन्छ,”
कसैले चिच्च्यायो।

त्यही क्षण
आर्यनले बुझ्यो—
यहाँ समस्या तन्त्र होइन,
अन्ध–श्रद्धा हो।

लिला पछाडि उभिएकी थिइन्।
उनले बिस्तारै भनिन्—
“यदि आज प्रश्न उठेन भने,
भोलि रगत बग्छ।”

तर चेतना बन्द भइसकेको थियो।

हल्लाले अब रूप लिइसकेको थियो—
र त्यो रूप
बलिको थियो।

अध्याय ५:

रक्तभन्दा गहिरो मौन

५.१ हराएको केटी – सत्यको खोज

उसको नाम कसैले स्पष्ट भनेन।
नाम उच्चारण गर्नु
दुर्भाग्य बोलाउनुजस्तै ठानियो।

“छोरी हराएकी छ…”
यति मात्र भनियो।

उमेर सत्र—
तर त्यो उमेर
कसैका लागि तथ्य थिएन,
केवल ‘संकेत’ थियो।

आर्यनले पहिलो पटक
आक्रोश अनुभूति गऱ्यो—
यो आक्रोश क्रोधको होइन,
अन्यायको थियो।

“उनी कहाँ गइन्?”
उसले सोध्यो।

उत्तर आयेन।
केवल आँखाहरू झुकाइए।

लिला अघि आइन्।
“उनी बिहानदेखि देखिएकी छैनन्,”

उनले भनिन्,
“तर कसैले खोजेन।”

“किन?”
आर्यनको स्वर भारी भयो।

“किनकि खोज्नु भनेको
हल्लालाई चुनौती दिनु हो।”

जङ्गल,
नदीको किनार,
पुरानो गुफा—
सबै ठाउँ
अब स्थान थिएनन्,
सम्भावना थिए।

आर्यनले महसुस गऱ्यो—
यो खोज
एउटी केटीको मात्र होइन,
मानवताको हो।

५.२ कालिका माताको मौन विद्रोह

त्यही रात
मन्दिरमा दीप बलेन।

यो पूजा–विरुद्धको संकेत थियो।

माताले कसैलाई बोलाइनन्,
तर नबोल्नु नै
सबैभन्दा ठूलो उद्घोष बन्यो।

“आज कुनै मन्त्र छैन,”
मातको स्वर आयो,
“किनकि मन्त्र
हिंसाको आवरण बनेको छ।”

गाउँ स्तब्ध भयो।

“म बलि चाहन्न,”
माताले भनिन्,
“म डरबाट जन्मिएको श्रद्धा अस्वीकार गर्छु।”

कसैले प्रश्न गऱ्यो—
“त्यसो भए हराएकी केटी?”

माताको आँखामा
पहिलो पटक पीडा देखियो।

“उनी देवीका लागि होइन,”
माताले भनिन्,
“मानिसका लागि हराएकी हुन्।”

त्यो वाक्य
शब्द रहेन—
न्याय बन्यो।

आर्यनले त्यही क्षण बुझ्यो—
कालिका माता
शक्तिको स्रोत होइनन्,
विवेकको परीक्षा थिइन्।

तर भीड सजिलै बदलिँदैन।

मौन विद्रोह सुरु भइसकेको थियो—
र त्यो विद्रोह
डरभन्दा बलियो थियो।

अध्याय ६:

छायाँ र प्रकाश

६.१ गुफाभित्रको सत्य

गुफा ढुंगाले बनेको संरचना मात्र थिएन—
यो त समयले बिर्सिएको गर्भ थियो।
भित्र पस्दा
हावाले पनि श्वास सम्हालेर बगिरहेको थियो।

आर्यन, लिला र हरि
मौनमा थिए।
त्यो मौन डरको होइन,
प्रार्थनाको थियो।

भित्तामा
पुराना चिन्ह थिए—
त्रिशूल, वृत्त,
र केही नाम—
कसैले पूरा पढ्न नसक्ने।

“यहाँ पहिले पनि
केटीहरू ल्याइएका थिए,”
हरिले फुसफुसायो।

लिलाको मुटुको
धड्कन नै हरायो।

त्यसै क्षण
भित्रबाट आवाज आयो—

कमजोर,
तर जीवित।

“म यहाँ छु…”

लिला दौडिइन्।
उनी थिइन्—
कापिरहेकी,
तर सुरक्षित।

“कसले ल्यायो?”
आर्यनले सोध्यो।

केटीका आँखा
डरले थकित थिए।

“उनी साधु थिएनन्,”
उनले भनिन्,
“उनी…
मानिस थिए—
तर लोभले ढाकिएका।”

त्यो वाक्य
गुफाको पर्खालमा ठोक्किएर
प्रतिध्वनित भयो।

सत्य भेटियो—
तर युद्ध अझै बाँकी थियो।

६.२ भीडको उन्माद र झूटा साधक

उता गाउँमा
उत्सवजस्तो वातावरण बनिसकेको थियो—
उत्सव,
तर रक्तको।

एक पुरुष अगाडि आयो—
गेरु वस्त्र,
आँखामा चलाखीपन।

"माताले संकेत दिनुभएको छ,"
उसले चिच्यायो।

भीड गुञ्जियो।

कालिका माता
मन्दिरको छायाँमै थिइन्—
तर उनको आवाज
अब सुन्न चाहिँदैनथ्यो।

झूटा साधक
मन्त्र पढ्न थाल्यो—
मन्त्र,
जुन शब्द होइन,
डर थियो।

त्यही क्षण
आर्यन फर्कियो—
केटीसहित।

"यो बलि होइन,"
उसले भन्यो,
"यो अपराध हो।"

भीड स्थिर भयो।

झूटा साधकको मुख
पहेंलो भयो।

"माताले बोल्नुभएको हो,"
उसले झूट बलियो बनाउन खोज्यो।

कालिका माता
अगाडि आइन्।

"म मौन थिएँ,"
उनले भनिन्,
"तर तिमी बोल्यौ।"

त्यो वाक्य
उन्माद चिर्‍यो।

झूटा साधक
भीडबाट अलगियो—
न मन्त्र बाँकी रह्यो,
न शक्ति।

भीड पहिलो पटक
आफूलाई हेर्न बाध्य भयो।

र छायाँ
थोरै–थोरै
पछाडि हट्न थाल्यो।

अध्याय ७:

सत्यको भार

७.१ सत्यको मूल्य

सत्य प्रकट भएपछि
सधैँ शान्ति आउँदैन—
कहिलेकाहीँ
सत्यले सबैभन्दा पहिले
मानिसको निद्रा खोस्छ।

हराएकी केटी सुरक्षित थिइन्,
तर गाउँ सुरक्षित थिएन।

मानिसहरू एक–अर्कालाई हेर्दै थिए—
पहिलो पटक।
त्यो दृष्टि लाजको थियो,
दोषको थियो,
र अलिकति
डरको पनि।

“अब के हुन्छ?”
कसैले सोध्यो।

यो प्रश्न
आर्यनतिर लक्षित थिएन—
यो त
आफैंतिर फ्याँकिएको प्रश्न थियो।

झूटा साधक
बाँधिएको थिएन,
तर ऊ भाग्न सकेन।
किनकि भाग्नका लागि
पहिला आफूले नै मनलाई निर्दोष ठान्नुपर्छ।

"हामी सबै दोषी छौँ,"
लिलाले बिस्तारै भनिन्,
"किनकि हामी चुप लाग्यौं।"

मौनता
यहाँ अपराध बनेको थियो।

आर्यनले महसुस गर्‍यो—
सत्य बोल्नु सजिलो थियो,
तर सत्यसँग
बाँच्नु कठिन।

गाउँको पुरानो संरचना
चर्किन थाल्यो—
श्रद्धा र अन्धत्वबीचको
भित्ता।

त्यही रात
आर्यनले सपनामा
डमरु सुनेन।
उसले मौन देख्यो—
असीम,
प्रश्नले भरिएको मौन।

र उसले बुझ्यो—
सत्यको मूल्य

रगत होइन,
जिम्मेवारी हो।

७.२ कालिका माताको अन्तिम निर्णय

मन्दिरमा
दीप आफैं बल्यो।

यो संकेत थियो—
तर कसैका लागि होइन,
इतिहासका लागि।

कालिका माता
एक्लै थिइन्।
आज उनको वरिपरि
न भीड थियो,
न शिष्य।

आर्यन र लिला
मौनमा उभिएका थिए।

"शक्ति त्यहीँ रहन्छ,"
माताले भनिन्,
"जहाँ प्रश्न बाँचिरहन्छ।"

उनले गर्भगृहको ढोका खोलेर
भित्र हेर्न लगाइन्।

मूर्ति त्यही थियो—
तर आज
देवी देखिँदैनथिन्।

"म अब यहाँ बस्दिन,"
मातालेभनिन्।

यो वाक्य
विस्फोट थिएन—
विलय थियो।

"यदि म यहाँ रहेँ भने,"
उनले भनिन्,
"मानिस फेरि डरको सहारा लिन्छ।"

"म तन्त्र छोड्दैछु?"
उनले मुस्कुराएर भनिन्,
"होइन—
म त
तन्त्रलाई
मानिसमा फर्काउँदैछु।"

त्यो रात
कालिका माता
गाउँ छोडिन्।

कुनै पदचाप थिएन,
कुनै विदाइ थिएन।

केवल
एक प्रश्न बाँकी रह्यो—
अब देवी बिना
मानिस कति जिम्मेवार हुन्छ?

डमरु बजेन।
घण्टी बजेन।

तर चेतनामा

एउटा नयाँ स्पन्दन सुरु भयो।

र छायाँ—

पूरै मरेन,

तर

अब उसले

आँखा झुकाउन थाल्यो।

अध्याय ८ :

अझ बाँकी छायाँ

८.१ छायाँको उत्तराधिकार

कालिका माता गएपछि
गाउँ हलुका भयो—
तर खाली।

खालीपन
सबैभन्दा खतरनाक अवस्था हो।

मन्दिर खुलै थियो,
तर पूजा अनियमित।
घण्टी कहिलेकाहीँ
आफैं बजेजस्तो लाग्थ्यो।

"माताको शक्ति गयो,"
कसैले भन्यो।

तर रातमा
कुकुरहरू एकैचोटि
अकारण कराउँथे।

आर्यनले महसुस गर्‍यो—
छायाँ व्यक्तिमा मात्र बस्दैन,
संरचनामा बस्छ।

पुरानो झूटा साधक
गायब भयो—

तर उसको मन्त्र
बाँचिरह्यो।

केही युवाहरू
रातमा मन्दिरतिर जान थाले—
श्रद्धा होइन,
जिज्ञासाले।

"केही त छ,"
उनीहरू भन्थे।

र जहाँ "केही" हुन्छ,
त्यहाँ भय
ढिलो–चाँडो जन्मिन्छ।

लिलाले आर्यनलाई भनिन्—
"डर हटेन,
मात्र रूप फेरियो।"

त्यस रात
मन्दिरको ढोकामा
रातो धागो बाँधिएको भेटियो—
कसले बाँध्यो,
कहिले बाँध्यो—
कसैले देखेन।

छायाँ
मरेको थिएन।
उसले
वारिस छानेको थियो।

८.२ आर्यनको अन्तिम यात्रा (तर अन्त्य होइन)

आर्यनलाई अब
यहाँ बस्न कठिन हुँदै गयो।
गाउँ शान्त थियो—
तर त्यो शान्ति
चिहानजस्तै थियो।

एक रात
उसले सपनामा
कालिका मातालाई देख्यो।

तर उनी बोलिनन्।
उनले केवल
जङ्गलतिर इशारा गरिन्।

भोलिपल्ट बिहान
आर्यन गुफातिर लाग्यो—
एक्लै।

डमरुको आवाज
फेरि आयो—
अब टाढाबाट होइन,
भित्रबाट।

गुफाभित्र
उही चिन्हहरू थिए—
तर एउटा नयाँ थपिएको थियो।

उसको नाम।

आर्यनको श्वास रोकियो।

के यो चेतावनी थियो?
कि निम्तो?

त्यही क्षण
गुफाभित्र
हल्का उज्यालो बल्यो—
तर त्यो दीप थिएन।

कुनै आकृति
बिस्तारै बनेजस्तो लाग्यो—
स्त्री?
छायाँ?

"यात्रा सकिएको छैन,"
स्वर आयो—
कालिका माताको जस्तो,
तर त्यही होइन।

आर्यन पछाडि फर्किएन।
उसले अगाडि पाइला चाल्यो।

किनकि
अब डर
उसको शत्रु थिएन—
उसको गुरु बन्दै थियो।

र कथाले
अन्त्य होइन,
अर्को द्वार खोल्यो।

अध्याय ९ :

गहिरो गल्लीहरू

९.१ नयाँ साधकको उदय

गाउँ शान्त थियो—तर त्यो शान्ति
जस्तो आकाशमाथि धूलो जमेको हो।
कसैले देख्दैन, तर सबैले महशुस गर्छन्।

एक रात,
अन्तिम घण्टी बजिसकेको बेला,
एक नयाँ पात्र प्रकट भयो।

लामो कपाल, ढुंगा उभिएजस्तो दृढ शरीर।
तर उसको आँखामा
डर होइन, **सूक्ष्म ज्ञान** थियो।

उहाँले गाउँका मानिसहरूलाई हेरे—
मौनमा बसिरहेका,
तर प्रश्न बोकेका।

“यो शक्ति कहाँबाट आउँछ?”
कसैले भित्रै सोध्यो।

साधकले केही बोलेन।
उसको हात मात्र उचालियो—
र मन्दिरको ढोकामा हल्का प्रकाश फैलियो।

अर्को दिन गाउँमा
कुनै समाचार भएन,
तर प्रत्येक घरमा

अनौठो चिट भेटियो—
"शक्ति केवल जागृत चेतनामा हुन्छ।"

सत्य अब केवल **शब्दमा होइन, चेतनामा** थियो।

९.२ लिलाको एक्लो निर्णय

लिला एक रात
आर्यनभन्दा अघि उठिन्।
उसले गाउँका गल्लीहरू हिँडिन्—
मौन,
तर पूर्णतया सजग।

उनको लक्ष्य स्पष्ट थियो—
कसैले पापको पुनरावृत्ति नगरे।

उनी पुरानो मन्दिर पुगिन्,
जहाँ झूटा साधकले पहिले डर बोकेको थियो।

"अब म केवल देख्छु,
तर रोक्छु,"
लिलाले भनिन्।

उसले ढोकामा **सुरक्षा संकेत** बाँधिन्—
तर यो संकेत मात्र नभएर चेतनाको प्रहरी बन्यो।

गाउँका मानिसहरू उनलाई हेरे—
तर त्यस नजरमा डर थिएन।
त्यो केवल
करुणा र तर्कको संयोजन थियो।

लिलाको निर्णयले
सत्यको बोध
शनै शनै फैलाइरहेको थियो,
तर यसको प्रभाव
झन् गहिरो र रहस्यपूर्ण थियो।

९.३ गुफाभित्रको प्राचीन इतिहास

आर्यन अन्ततः गुफातिर लाग्यो—
यो यात्रा डरको होइन,
जिज्ञासाको थियो।

भित्र,
भित्तामा पुराना चिन्ह थिए—
त्रिशूल, वृत्त, अज्ञात आकृति।
तर आज,
उनीहरूले नयाँ अर्थ दिन थाले।

अचानक,
ध्वनि—डमरुको हल्का टकटक।
न तार, न हात,
तर स्पन्दन **भित्रबाट**।

आर्यनले महसुस गर्यो—
गुफा केवल शारीरिक स्थान होइन।
यो **सत्यको संग्रहालय** थियो,
जहाँ समय र चेतना मिश्रित थिए।

पुराना वर्णनहरू बताउँथे—
यहाँ तन्त्र प्रयोगले शक्ति जन्माउँथ्यो,

तर डर र अन्धविश्वासले
सत्यलाई दबाउँथ्यो।

आर्यनको हृदयमा
पहिलो पटक स्पष्ट भय आयो—
तर यो भय
उत्कृष्ट शिक्षक जस्तो थियो।

गुफाभित्रको इतिहास
अब केवल कथाको हिस्सा थिएन—
यो चेतनाको मार्ग बनिरहेको थियो।

अध्याय १० :

अन्धकार र चेतनाको संगम

१०.१ नयाँ साधक – रहस्यपूर्ण उदय

रात गहिरो थियो,
तर त्यो गहिराइ केवल आकाशमा थिएन।
यो गाउँको चेतनामा बसीरहेको अन्धकार थियो।

नयाँ साधक अचानक गाउँको मध्यभागमा प्रकट भयो—
कसैले देखेन, तर सबैले महसुस गरे।
उनको उपस्थितिले
हावा मात्र होइन, **सम्पूर्ण चेतना** कम्पन गर्यो।

साधकले हात उठायो—
मन्दिरको ढोका बिस्तारै खुल्यो।
भित्रबाट हल्का प्रकाश निस्कियो,
तर त्यो प्रकाश कुनै दीपको थिएन।
यो **सत्यको संकेत** थियो,
डर र अनिश्चितताको बीचमा।

गाउँका मानिसहरू स्तब्ध भए—
कसैले प्रश्न गऱ्यो:
"तिमी के हो?"

साधकले मुख खोलेन।
उनको हिँडाइ मात्र
जस्तो कि भविष्यको बाटो देखाउँदै थियो।
रातको अँध्यारोमा,
साधकको छाया लामो भयो—

छाया,
जो डर मात्र होइन, चेतनाको संरक्षक पनि थियो।

१०.२ लिलाको एक्लो निर्णय – करुणा र तर्क

उही रात,
लिला गाउँका गल्लीहरूमा उभिइन्।
आफ्नो निर्णयले
गाउँलाई डरबाट बचाउने प्रयास गरिरहेकी।

उनी पुरानो मन्दिर पुगिन्,
जहाँ झूटा साधकले पहिले डर फैलाएको थियो।
ढोकामा उनले नयाँ **सुरक्षा संकेत** बाँधिन्—
तर यो संकेत केवल प्रतीक थिएन,
यो चेतनाको सीमा निर्धारण गर्ने शक्ति थियो।

लिलाले गहिरो स्वरमा भनिन्:
"अब डर यहाँ बस्न सक्दैन।
सत्य र विवेकले मात्र छायाँलाई पथ देखाउँछ।"

भीडले उनलाई चुपचाप हेरी रह्यो।
कसैले विरोध गरेन, तर अनुहारमा अझै डरको रहस्य थियो।
लिलाको निर्णयले
सत्यको बीउ छर्यो—
तर यसको फल आफैंमा रहस्यपूर्ण र अपूर्ण रह्यो।

१०.३ गुफाभित्रको प्राचीन इतिहास – चेतनाको शिक्षालय

आर्यन अन्ततः गुफामा प्रवेश गऱ्यो।
भित्र,
पुराना चिन्ह र आकृतिहरू अझ स्पष्ट थिए।
त्रिशूल, वृत्त, र अज्ञात लेखनहरू
जसको अर्थ पहिल्यै बुझ्न सकिँदैन।

उही क्षण,
हल्का आवाज—
डमरुको टकटक।
न तार, न हात,
तर स्पन्दन **भित्रबाट**।

आर्यनले महसुस गर्यो:
"गुफा केवल स्थान होइन,
यो चेतनाको संग्रहालय हो,
जहाँ अतीत, भविष्य र वर्तमान मिलेर रहन्छ।
सत्य केवल बाहिर खोजिँदैन,
यसले आत्मालाई परिष्कृत गर्छ।"

गुफाभित्रको अँध्यारोमा
एक आकृति धीरे–धीरे प्रकट भयो।
स्त्रीको रूप,
तर स्पष्ट थिएन।
के यो कालिका माता थिइन्,
कि अन्धकारको एउटा रूप मात्र थियो?

आर्यन थामिन सक्दैन।
उनी अघि बढ्छन्,
जसरी मानवले डरलाई स्वीकारेर बुझ्ने यात्रा सुरु गर्छ।

डमरु फेरि गुञ्जियो—
तर यो डरको संकेत होइन,
चेतनाको स्पन्दन थियो।

अन्धकार, चेतना, भय र सत्य
सबै एउटै मार्गमा भेटिएको थियो।

गुफा, मन्दिर, गल्ली—
सबै मिलेर एउटा प्रश्न बाँकी राख्छ:
सत्य खोज्नेहरू के तयार छन्?
छायाँसँग सामना गर्न?
र त्यसबाट आत्मा उज्यालो बन्न सक्छ?

र त्यस प्रश्नको उत्तर
पाठकको आँखामा,
मनमा,
र आत्मामा रहन्छ।